

Liikunta- ja nuorisolautakunta 15.04.2021 § 13

§ 13

Lausunto valtuustoaloitteeseen: Luistelukenttien kunnossapitoa jatkettava sääolosuhteiden mukaan

Valmistelijat / lisätiedot:
Ikävalko Jarmo
Taskinen Tapio
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Liikunta- ja nuorisopalvelujen johtaja Merra Martti

Liikunta- ja nuorisolautakunta antaa selostusosan mukaisen vastauksen valtuutettujen Sara Saramäen ja 23 valtuutetun valtuustoaloitteeseen luistelukenttien kunnossapidosta sääolosuhteiden mukaan.

Käsittely

Päätös

Liikunta- ja nuorisolautakunta

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Luonnonjäät

Liikuntapalveluiden hoidossa on noin 80 luonnonjääkenttää. Ne sijaitsevat pääosin koulujen ja päiväkotien läheisyydessä ja ovat kooltaan hyvin eri kokoisia. Yhden keskikokoisen luistelukentän jäädyttämiseen kuluu noin 120 kuutiota vettä. Kentän jäädyttäminen kestää ihannekeleillä, eli 5-10 asteen pakkasella vajaan viikon. Jos pakkasta on liikaa, yli 20 astetta, jää alkaa halkeilla. Jääkenttien jäädytys ja auraus tehdään päivittäin sääolosuhteiden mukaan.

Koulujen kentillä ei ole vesiposteja, siksi kunnossapito tehdään ostopalveluna urakoitsijoiden kalustolla. Vettä ajetaan kentille 17 000 litran säiliöautoilla, ajoneuvon paino on noin 20 000 kg. Siksi vedenajo kentille voidaan tehdä vasta sitten, kun kentän pinta on jäätynyt. Pakkasjakson alettua pitää odottaa kentän jäätymistä muutama päivä.

Auraus ja harjaus tehdään kevyemmillä traktoreilla, joilla voidaan vielä pitää kenttää luistelukunnossa lämpötilan noustessa.

Etelä-Suomessa luonnonjääkenttiä päästään jäädyttämään yleensä vasta joulukuun loppupuolella. Luistelukenttä säilyy hyvänä niin kauan, kun mittari näyttää miinusta tai nolaa. Heti kun mennään lämpötiloissa nollan yläpuolelle, jää alkaa pehmetä. Maaliskuun puolella myös auringon

lämpöteho kasvaa, mikä nopeuttaa voimakkaasti jään sulamista ja haurastumista. Mikäli jää ehtii heikentyä niin paljon, että se ei enää kannata raskasta jäädytyskalustoa, kenttien jäädyttäminen joudutaan lopettamaan, vaikka muuten olosuhteet jatkuisivat suotuisina. Jos jää kestää jäädyttämisen ja olosuhteet sen mahdollistavat niin kenttien jäädytystä jatketaan myös maaliskuun puolella. Monet luonnonjäät pysyvät kohtuullisessa luistelukunnossa vielä pitkään, vaikka jäädyttäminen joudutaan lopettamaankin.

Karakallion sekä Metsämaan kumirouhetäytteiset kentillä on vesipostit. Kentät jäädytetään letkujen kanssa ja kunnossapito tehdään kaupungin kalustolla. Niiden luistelukuntoon saaminen edellyttää kuitenkin pitkää hyvää pakkasjaksoa.

Tekojäät

Espoossa on 9 tekojäätä. Niiden pintamateriaalit vaihtelevat ja kenttien käyttötarkoitukset ovat erilaisia. Niiden kunnossapito tehdään kaupungin omalla henkilöstöllä sekä kalustolla.

Keski-Espoon urheilupuiston tekojää on kumirouhetäytteinen jalkapallonurmi. Sen jäädyttäminen on kaikkein hankalinta, sillä kumirouhe eristää kentän alla olevaa kylmäputkistoa.

Tapion kenttä, Espoonlahden pesäpallokenttä sekä Juvanpuiston kenttä ovat hiekkatekonurmia, jotka soveltuvat paremmin tekojääksi. Niissä kesän toiminnot alkavat huhtikuun puolessa välissä, joten jään alasajo tulee tehdä maaliskuun puolessa välissä, jotta kenttä saadaan käyttötarkoitusta vastaavaan kuntoon kesäkaudelle.

Leppävaaran urheilupuiston kaukalon kokoinen tekojää on hiekkatekonurmipintainen. Kameleontti hallin rakentaminen alkaa tämän hetken tiedon mukaan kesällä. Tekojää/tenniskentät poistuvat käytöstä. Suunnitteilla on ison hiekkakentän muuttaminen tekonurmeksi ja talvisin tekojääksi muutaman vuoden kuluttua.

Tapiolan jääpuutarha, Säteri, Puolarmaari ja Laaksolahti ovat pintamateriaaleiltaan joko betonia tai asfalttia. Niiden jäädyttäminen on kaikkein suotuisinta. Niitä voidaan pitää luistelukunnossa sääolosuhteiden mukaan maaliskuun huhtikuun vaihteeseen saakka.

Tekojääohjelma

Tekojäät parantavat oleellisesti luisteluolosuhteita. Haastavissakin talviolosuhteissa tekojääät ovat käytössä joulukuun alusta maaliskuulle. Tavoitteena on lisätä resurssien mukaan tekojäitä alueellisesti tasapainossa eri puolille Espoota.

Matinkylän urheilupuistoon valmistuu tekojää syksyllä 2021. Suunnittelussa olevia tekojäitä on Leppävaaran urheilupuisto, Perkkää, Kalajärvi, Otaniemi sekä Kera. Jatkossa tavoitteena on myös tehdä koulujen kentille tekojäitä Juvanpuiston koulun kentän mukaisesti. Se edellyttää kuitenkin määrärahan lisäämistä. Kentän muuttaminen tekojääksi maksaa noin 0,5 milj. euroa.

Edellisen kymmenen vuoden aikana on ollut 3-4 talvea sellaisia, että luonnonjääkenttiä on saatu edes kohtuulliseen käyttöön vähintään 2-3

viikon ajaksi. Siksi tekojääohjelma korvaa rakenteellisesti luonnonjääkenttiä.

TAKE-ohjelma

Kaupungin TAKE (taloudellisesti kestävä Espoo) ohjelma sisältää luonnonjääkenttien määrän vähentämisen. Tavoitteena on, että 2025 luonnonjääkenttiä on noin 40 kpl. Jäädytettävät luonnonjääkentät valitaan alueellisesti tasapainoisesti tekojää huomioiden. Vähentäminen tehdään yhdessä varhaiskasvatuksen ja koulutoimen kanssa siten, että matka kentälle on kohtuullinen. Säästötavoite on 100 000 euroa. Kokonaisuutena palvelu alueellisesti parantuu lisääntyvien tekojäiden ansiosta, vaikka luonnonjääkenttien hoitoa Take -ohjelman mukaan suunnitelmallisesti vähennetään.

Päätöshistoria